

Dabas zinības | Eksperimenti

1.14. Suņa pajūgs (Kornels, vides spēle) NP

Suņu pajūgs ir lieliska spēle pieaugušajiem un pusaudžiem, grupas vadības un sadarbības principu demonstrēšanai. Ar sniegu bagātās zemēs suņu pajūgi ir ievērojami ar to nerimstošo skriešanas un smago ragavu vilkšanas sparū. Tikai tagad to veiks cilvēki. Suņu pajūga panākumu atslēga ir izmantot katra suņa stiprās puses. Daži suņi ir ļoti spēcīgi, bet tie nav pietiekoši paklausīgi. Citi suņi ir paklausīgi, bet nav tik pārliecināti par sevi. Spēcīgos suņus, kuri tomēr nav ļoti paklausīgi, novieto pajūgā tuvāk ragavām, kur tie var labi darīt savu smago darbu un sekot citiem suņiem. Priekšējie suņi ir komandas suņi. Tie ir labākie, kam seko pārējiem suņiem. Tie nodrošina saskanīgu ragavu vilkšanu. Daži suņi izbauda mentāli pārmaiņas, tiem esot par vadošo suni. Pajūga brauciens ir atkarīgs no vadošā suņa spējas uz klausīt un sekot braucēja komandām un pieņemt tūlītējus lēmumus, kad tas ir nepieciešams. Abiem vadošajiem suņiem ir jābūt gudriem, lai komanda arvien pārvietotos ātri.

Nepieciešams:

1

1. Virve (3 m gara).
2. Ziemas cepure.
3. Šalle.
4. Krēsls (uz riteņiem).

Darba gaita:

2

1. Piesien stingri 3 m garu virvi biroja krēsla aizmugurē pie riteņa. Krēsls ir ragavas, bet virve – tauva. Jūs virvē varat iesiet cilpu katram sunim, lai vilkšana būtu vieglāka.
2. Izvēlies braucēju, kurš vada pajūgu. Tas stāv ceļos uz krēsla, ar seju pret atzveltni (un tauvu). Vadītāja vārds ir Pjērs. Aicini uzvilkt viņam ziemas cepuri un šalli.
3. Izvēlas divus cilvēkus, kas ir spēcīgie suņi un liec pajūgā blakus kamanām, pa vienam katrā virves pusē. Spēcīgajiem suņiem ir daudz enerģijas, bet tie labi

neseko ceļa norādēm. Šo suņu vārdi ir Rokijs un Deisijs.

4. Iejūdz divus suņus pajūgā, kas ir komandas suņi. Liec tos spēcīgo suņu priekšā. Tie ir labi sekotāji un nodrošina saskaņotu un spēcīgu komandas darbu. To vārdi ir Molli un Badi.
5. Nākošos izvēlies divus suņus, kas būs vilcējsuņi. Šie suņi skrien ātri, saglabā mieru un labi seko vadošajiem suņiem. Liec tos komandas suņu priekšā. To vārdi būs Princese un Daks.
6. Visbeidzot izvēlies vienu suni, kurš būs vadošais suns. Šis suns labi klausās, ir gudrs, seko virzienam un spēj pieņemt pareizos lēmumus. Suņa vārds būs Missi. Šis suns ir ātrs skrējējs un nostiepj tauvu, tā ka citi suņi negrib skriet ar vaļīgām savām siksnām.
7. Kad esi iepazīstinājis grupu ar to lomām, liec grupai pajautāt pašai sev "Ja es būtu suņu iejūgs, kuru vietu es izvēlētos, ņemot vērā savas stiprās puses un raksturu?" Izvēloties savu vietu pajūgā, vai es apzinos, kas no manis tiek sagaidīts un maksimāli varēšu dod labumu grupai?
8. Aktivitātes beigās suņu pajūgs velk Pjēru apkārt telpai vai bruģim.

Metodiskās norādes:

3

Vadošais suns tomēr nevar pagriezt pajūgu bez spēcīgo suņu atbalsta. Šie suņi nekavējoši skrien sekojot siksnai, tie palīdz saglabāt ātrumā mieru un palīdz tiem pagriezties, kad tas ir nepieciešams.

Cita prasība, ka visi suņi pieliek savus spēkus pilnībā. Ja suns laiku pa laikam skries, bet nevilc pajūgu, to nodos ļenganā virve, kura piestiprināta centrālajai virvei. Saistība ar cilvēka dabu ir tieša. Grupā cilvēki cenšas veikt daudzas dažādas lomas. Katra no tām ir nozīmīga, lai gūtu kopīgus panākumus. Katra persona jārespektē to stipro pušu dēļ, tādēļ vadītājam jāsaprot, kur katrs jutīsies labāk un dos vislielāko ieguldījumu. Mērķis ir, lai katra persona spētu izmantot pilnā mērā savas stiprās puses, un vienlaicīgi pilnā mērā dalītos smaguma pārvietošanā. Ne katrs spēj vai arī vēlas būt līderis, bet katram ir svarīgi to piedāvāt.

Adaptēts pēc J. B. Cornell. Sharing Nature: Nature Awareness Activities for All Ages. Nevada City, Crystal Clarity Publishers. 2015. Sagatavoja Jāzeps Logins
Pievienoja: Kristaps Freijs k.freijs@inbox.lv

iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011

(+371) 67298683

lakifa@lakifa.lv